

OBSAH

Poznámka překladatele	3
Předmluva autora	4
Úvod	5

KMEN STRUNATCI (*Chordata*)

Celková charakteristika	9
-----------------------------------	---

I. podkmén. Bezlebeční (*Acrania*)

Celková charakteristika	11
Stavba těla bezlebečných na příkladě kopinatce plžovitého	11
Předchůdci bezlebečných	18
Soustava, rozšíření a biologie recentních bezlebečných	19

II. podkmén. Pláštěnci (*Urochordata* neboli *Tunicata*)

Celková charakteristika	20
Stavba těla pláštěnců na příkladě solitárně žijící sumky	20
1. třída. Vršenky (<i>Appendiculariae</i>)	24
2. třída. Sumky (<i>Ascidiae</i>)	24
3. třída. Salpy (<i>Salpae</i>)	24
Fylogenetický vývoj pláštěnců	25

III. podkmén. Obratlovci (*Vertebrata*)

Celková charakteristika	26
Celkový nárys stavby těla obratlovců	27
A. nadtřída. Nižší obratlovci (<i>Anamnia</i>)	47
1. třída. Kruhoústí (<i>Cyclostomata</i>)	47
Celková charakteristika a stavba těla	47
Soustava a ekologie kruhoústých	51
1. řád. Míhule (<i>Petromyzoniiformes</i>)	51
2. řád. Sliznatky (<i>Myxiniiformes</i>)	53
2. třída. Ryby (<i>Pisces</i>)	56
Celková charakteristika	56
1. skupina. Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	57
1. podtřída. Příčnoústí (<i>Plagiosomi</i> neboli <i>Elasmobranchii</i>)	57
1. řád. Žraloci (<i>Selachioidei</i>)	65
2. řád. Rejnoci (<i>Batoidei</i>)	67
2. podtřída. Chiméry (<i>Holocephali</i>)	68
2. skupina. Ryby pravé (<i>Osteichthyes</i>)	69
3. podtřída. Chrupavčití. (<i>Chondrostei</i>)	71
Soustava a ekologie	72
4. podtřída. Paprskoploutví (<i>Actinopterygii</i>)	73
Celková charakteristika	73
Stavba těla	74
Soustava paprskoploutvých ryb	81
1. řád. Mnohokostnatí (<i>Holostei</i>)	81
2. řád. Mnohoploutví (<i>Polypteri</i>)	81
3. řád. Kostnatí (<i>Teleostei</i>)	82
5. podtřída. Dvojdyšní (<i>Dipnoi</i>)	92

Celková charakteristika	92
Soustava a ekologie	93
1. řád. Jednoplicní (<i>Monopneumones</i>)	93
2. řád. Dvouplicní (<i>Dipneumones</i>)	94
6. podtřída. Lalokoploutví (<i>Crossopterygii</i>)	95
Ekologie ryb	97
Hospodářský význam ryb	125
Fylogenetický vývoj nižších lebečnatých obratlovců	130
3. třída. Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	137
Celková charakteristika	137
Stavba těla	138
Soustava obojživelníků	151
1. řád. Ocasatí (<i>Caudata</i> neboli <i>Urodela</i>)	151
2. řád. Červoři (<i>Apoda</i> neboli <i>Gymnophiona</i>)	156
3. řád. Bezocasí (<i>Ecaudata</i> neboli <i>Anura</i>)	157
Fylogenetický vývoj obojživelníků	163
Ekologie obojživelníků	167
Hospodářský význam obojživelníků	178
B. nadtřída. Vyšší obratlovci (<i>Amniota</i>)	179
4. třída. Plazi (<i>Reptilia</i>)	179
Celková charakteristika	179
Stavba těla	180
Soustavný přehled nyní žijících plazů	191
1. podtřída. Prvoještěři (<i>Prosauria</i>)	191
2. podtřída. Šupinatí (<i>Squamata</i>)	192
1. řád. Ještěři (<i>Sauria</i> neboli <i>Lacertilia</i>)	193
2. řád. Chameleoni (<i>Rhoptoglossa</i> neboli <i>Chamaeleontes</i>)	197
3. řád. Hadi (<i>Ophidia</i>)	198
3. podtřída. Krokodilové (<i>Loricata</i> neboli <i>Crocodylia</i>)	204
4. podtřída. Želvy (<i>Testudinata</i> neboli <i>Chelonia</i>)	206
1. řád. Skrytohrdlí (<i>Cryptochira</i>)	208
2. řád. Skrytohlaví (<i>Pleurochira</i>)	209
3. řád. Ploutvonozí (<i>Cheloniidea</i>)	209
4. řád. Kožnatí (<i>Trionychiidea</i>)	210
Fylogenetický vývoj plazů	211
Ekologie plazů	220
Hospodářský význam plazů	232
5. třída. Ptáci (<i>Aves</i>)	235
Celková charakteristika a stavba těla	235
Soustavný přehled nyní žijících ptáků	253
1. podtřída. Ptáci praví (<i>Neornithes</i> neboli <i>Ornithurae</i>)	254
1. nadřád. Běžci (<i>Ratitae</i>)	254
1. řád. Pštrosi (<i>Struthioniformes</i>)	254
2. řád. Nanduové (<i>Rheiformes</i>)	255
3. řád. Kasuáři (<i>Casuariiformes</i>)	256
4. řád. Kiviové (<i>Apterygiformes</i>)	256
2. nadřád. Plavci (<i>Impennes</i>)	257
1. řád. Tučňáci (<i>Sphenisciformes</i>)	257
3. nadřád. Letci (<i>Carinatae</i>)	258
1. řád. Potápěči (<i>Colymbiformes</i>)	258
2. řád. Trubkonozdří (<i>Procellariiformes</i> neboli <i>Tubinares</i>)	260
3. řád. Veslonozi (<i>Pelecaniformes</i> neboli <i>Steganopodes</i>)	260
4. řád. Brodiví (<i>Ciconiiformes</i>)	262
5. řád. Plamenáci (<i>Phoenicopteriformes</i>)	263
6. řád. Vrubozobí (<i>Anseriformes</i>)	263
7. řád. Dravci (<i>Falconiformes</i>)	267
8. řád. Tinamy (<i>Tinamiformes</i>)	272
9. řád. Hrabaví (<i>Galliformes</i>)	272
10. řád. Hoacinové (<i>Opisthocomiformes</i>)	276
11. řád. Kráčiví (<i>Gruiformes</i>)	276
12. řád. Krátkokřídli (<i>Ralliformes</i>)	277

13. řád. Dropi (<i>Otidiformes</i>)	277
14. řád. Bahňáci (<i>Charadriiformes</i>)	277
15. řád. Dlouhokřídli (<i>Lariiformes</i>)	280
16. řád. Alky (<i>Alciiformes</i>)	281
17. řád. Měkkozobí (<i>Columbiformes</i>)	282
18. řád. Stepokurové (<i>Pterocletiformes</i>)	284
19. řád. Kukačky (<i>Cuculiformes</i>)	286
20. řád. Papoušci (<i>Psittaciformes</i>)	286
21. řád. Sovy (<i>Strigiformes</i>)	287
22. řád. Lelkové (<i>Caprimulgiformes</i>)	288
23. řád. Svištouni (<i>Micropodiformes</i> neboli <i>Cypseliformes</i>)	289
24. řád. Splhavci (<i>Piciformes</i>)	290
25. řád. Srostloprstí (<i>Coraciiformes</i>)	290
26. řád. Pěvci (<i>Passeriformes</i>)	291
Fylogenetický vývoj ptáků	294
Ekologie ptáků	298
Hospodářský význam ptáků	323
6. třída. Ssavci (<i>Mammalia</i>)	336
Celková charakteristika a stavba těla	336
Soustavný přehled nyní žijících ssavců	357
1. podtřída. Vejcorodí neboli ptakořitní (<i>Prototheria</i>)	357
Řád. Ptakořitní (<i>Monotremata</i>)	358
2. podtřída. Vačnatci neboli nižší živorodí ssavci (<i>Metatheria</i>)	359
Řád. Vačnatí (<i>Marsupialia</i>)	360
3. podtřída. Placentální neboli vyšší ssavci (<i>Eutheria</i> neboli <i>Placentalia</i>)	362
1. řád. Hmyzožravci (<i>Insectivora</i>)	363
2. řád. Letuchy (<i>Dermoptera</i>)	366
3. řád. Letouni (<i>Chiroptera</i>)	366
4. řád. Chudozubí (<i>Edentata</i>)	367
5. řád. Luskouni (<i>Pholidota</i>)	368
6. řád. Hlodavci (<i>Rodentia</i>)	368
7. řád. Šelmy (<i>Carnivora</i>)	375
8. řád. Ploutvonožci (<i>Pinnipedia</i>)	382
9. řád. Kytovci (<i>Cetacea</i>)	384
10. řád. Damani (<i>Hyracidea</i>)	386
11. řád. Chobotnatci (<i>Proboscidea</i>)	386
12. řád. Ochechule (<i>Sirenia</i>)	388
13. řád. Sudokopytníci (<i>Artiodactyla</i>)	391
14. řád. Lichokopytníci (<i>Perissodactyla</i>)	394
15. řád. Hrabáči (<i>Tubulidentata</i>)	396
16. řád. Poloopice (<i>Prosimiae</i>)	396
17. řád. Opice (<i>Simiae</i> neboli <i>Primates</i>)	398
Fylogenetický vývoj ssavců	401
Ekologie ssavců	408
Hospodářský význam ssavců	442
Rejstřík věcný	463
Rejstřík českých jmen živočichů	473
Rejstřík latinských jmen živočichů	481